

BÁO CÁO

Về tiến độ giải phóng mặt bằng Dự án xây dựng công trình đường bộ cao tốc Bắc - Nam phía Đông, giai đoạn 2021 - 2025, đoạn qua thị xã Đức Phổ

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Chủ tịch UBND tỉnh tại Công văn số 1879/UBND-KTN ngày 15/4/2024 về việc triển khai thực hiện chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính tại Thông báo số 155/TB-VPCP ngày 10/4/2024, UBND thị xã báo cáo tiến độ giải phóng mặt bằng theo mốc thời gian của Chính phủ và UBND tỉnh, như sau:

I. Tổng quan về Dự án

Tuyến cao tốc qua địa bàn 07 xã, phường: Phổ Phong, Phổ Nhơn, Phổ Ninh, Nguyễn Nghiêm, Phổ Hòa, Phổ Cường và Phổ Khánh, có chiều dài toàn tuyến L= 27,45 km (kể cả chiều dài của 03 hầm trên tuyến), với tổng diện tích quy hoạch khoảng 221,5 ha. Trong đó: Xã Phổ Phong: L= 4,31km, xã Phổ Nhơn: L= 3,89km, phường Phổ Ninh: L=2,74km, Phường Nguyễn Nghiêm: L= 0,87km, phường Phổ Hòa L=3,431km, xã Phổ Cường L= 9,12km (kể cả 02 hầm số 1 và số 2); xã Phổ Khánh L=3,1km (kể cả hầm số 3).

II. Tình hình triển khai thực hiện

1. Kết quả thực hiện

a) Đối với tuyến chính:

- UBND thị xã đã phê duyệt phương án bồi thường, hỗ trợ: đã phê duyệt được 221,49/221,49ha, đạt 100% tổng diện tích quy hoạch.

- Đến nay các cơ quan, đơn vị đã tổ chức chi trả tiền bồi thường cho 220,46/221,49ha, đạt 99,53% diện tích quy hoạch (xã Phổ Khánh, xã Phổ Cường, xã Phổ Nhơn, phường Phổ Hòa và Phường Nguyễn Nghiêm đã nhận tiền và bàn giao 100% diện tích).

- Tổng số hộ bị ảnh hưởng của Dự án là 2.307 hộ, trong đó đã nhận tiền và bàn giao mặt bằng là 2.297 hộ, chưa đồng ý là 09 hộ/1,03ha (trong đó: Phổ Phong: 02 hộ, Phổ Ninh: 07 hộ). So với kết quả ngày 31/12/2023 giảm 89 hộ (từ 98 hộ giảm còn 9 hộ). Ngoài ra, trên địa bàn thị xã còn 04 hộ ở phường Phổ Ninh làm nhà trái phép trên đất nông nghiệp chưa đồng ý bàn giao mặt bằng.

b) Đối với 11 khu tái định cư: hoàn thành và đưa vào sử dụng 100%.

c) Đối với 10 khu cải táng: hoàn thành và đưa vào sử dụng 100%.

d) Công tác cưỡng chế thu hồi đất

Các cơ quan, đơn vị đã trình Chủ tịch UBND thị xã xem xét, ban hành 29 Quyết định cưỡng chế thu hồi đất đối với 29 trường hợp (đối với đất ở). Trong đó, đến nay đã thực hiện cưỡng chế đối với 02 trường hợp, dự kiến sẽ tổ chức đối thoại và hoàn thành việc thực hiện cưỡng chế thu hồi đất trước ngày 30/6/2024 đối với các trường hợp đủ điều kiện cưỡng chế.

*** Đối với điểm găng theo Công văn 1323/BGTVT-CQLXD ngày 02/02/2024 của Bộ Giao thông vận tải tại đoạn nút giao với Quốc lộ 24 tại xã Phổ Phong, thị xã Đức Phổ**

Tại điểm nút giao với Quốc lộ 24 tại xã Phổ Phong có tổng cộng 15 hộ, hiện nay đã thống nhất nhận tiền và bàn giao mặt bằng 14 hộ, còn lại 01 hộ chưa đồng ý bàn giao mặt bằng, cụ thể: Ông Hồ Chí Đông và bà Huỳnh Thị Bích Phượng.

đ) Đánh giá: Mặc dù UBND thị xã đã tập trung quyết liệt, có kế hoạch ngay từ đầu và huy động cả hệ thống chính trị vào cuộc, tuy nhiên khối lượng GPMB qua địa bàn thị xã Đức Phổ là quá lớn nên chưa đảm bảo theo tiến độ UBND tỉnh chỉ đạo. Theo chỉ đạo của Chính phủ và UBND tỉnh chậm nhất đến ngày 30/4/2024 phải bàn giao 100% mặt bằng cho Chủ đầu tư và đơn vị thi công, trong khi đó UBND thị xã Đức Phổ chỉ đạt 99,53% diện tích quy hoạch, còn lại 0,47% chưa đạt theo tiến độ.

2. Nguyên nhân chưa đạt tiến độ

a) Nguyên nhân khách quan

- Diện tích cần giải phóng mặt bằng đi qua thị xã Đức Phổ rất lớn với 221,49 ha tương ứng với 27,45km (chiếm 44,82% diện tích toàn tuyến). Về số hộ tái định cư trên địa bàn thị xã Đức Phổ là 214 hộ, chiếm 31% tổng dự án, ngoài ra còn thực hiện giải phóng mặt bằng đối với 11 Khu tái định cư và 10 khu cải táng mồ mả với tổng diện tích 43 ha, dẫn đến việc kiểm kê, kiểm đếm, lập phương án bồi thường, hỗ trợ tái định cư và chi trả cho người dân cần rất nhiều thời gian thực hiện đảm theo quy trình.

- Công tác bàn giao tìm mốc giải phóng mặt bằng từ Chủ đầu tư đối với thị xã Đức Phổ rất chậm (chậm hơn 45 ngày so với 3 huyện còn lại trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi; bắt đầu bàn giao từ ngày 01/4/2022 đến 30/7/2022 mới bàn giao xong) và trong quá trình thực hiện điều chỉnh tọa độ, mốc giới nhiều lần làm ảnh hưởng đến công tác kiểm kê, kiểm đếm, lập phương án bồi thường cho người dân (vào các lần: ngày 11/5/2023 điều chỉnh, bổ sung mốc tại Phường Nguyễn Nghiêm, phường Phổ Hòa, xã Phổ Cường và xã Phổ Khánh; ngày 16/5/2023 điều chỉnh, bổ sung mốc tại phường Phổ Ninh và xã Phổ Nhơn).

- Hiện nay Quyết định số 16/2023/QĐ-UBND ngày 27/4/2023 của UBND tỉnh Quảng Ngãi sửa đổi Điều 23 của Quyết định số 75/2021/QĐ-UBND ngày 14/12/2021 đã được UBND tỉnh bãi bỏ tại Quyết định số 13/2024/QĐ-UBND ngày 18/3/2024 và Điều 23 của Quyết định số 75/2021/QĐ-UBND đã hết hiệu lực theo

Quyết định số 134/QĐ-UBND ngày 24/01/2024 của UBND tỉnh Quảng Ngãi; các Tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường và các đơn vị có liên quan chưa có cơ sở trình phương án giá đất đối với nội dung xác định "*Giá đất ở tính tiền sử dụng đất khi Nhà nước bố trí đất tái định cư, giao đất tái định cư*".

- Một số hộ dân cho rằng bồi thường giá đất, vật kiến trúc còn thấp so với thị trường, không đồng ý với cơ chế tái định cư của Nhà nước, yêu cầu giao đất tái định cư chính thức và giao thêm mặc dù theo quy định không đủ điều kiện; không hợp tác trong việc bốc thăm lô tái định cư để các đơn vị làm nhiệm vụ bồi thường có cơ sở lập phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư; dẫn đến kéo dài thời gian lập phương án. Một số trường hợp các đơn vị làm nhiệm vụ bồi thường phải thành lập Tổ bốc thăm lô tái định cư để có cơ sở lập phương án. Bên cạnh đó có nhiều trường hợp không có văn bản phân chia tài sản thừa kế, khi nhận tiền bồi thường, hỗ trợ và tái định cư thì phát sinh mâu thuẫn, tranh chấp.

b) Nguyên nhân chủ quan

- Chủ đầu tư là Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng các công trình Giao thông tỉnh thiếu đôn đốc các Tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường khẩn trương thực hiện nhiệm vụ được ký kết hợp đồng dẫn đến việc lập phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư đến nay chưa hoàn thành; chậm chuyển tiền đối với các phương án đã được UBND thị xã phê duyệt dẫn đến việc chi trả tiền bồi thường, hỗ trợ cho hộ dân chậm dẫn đến người dân chưa đồng ý tháo dỡ nhà cửa, vật kiến trúc để bàn giao mặt bằng (đến nay vẫn chưa chuyển tiền cho các Tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường). Trong quá trình thực hiện nhiệm vụ chưa chủ động báo cáo và đề xuất đối với các trường hợp vướng mắc, nhất là các trường hợp cần cưỡng chế thu hồi đất, hỗ trợ thi công.

- Các Tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường chậm thực hiện chỉ đạo của Chủ tịch UBND thị xã tại Thông báo số: 279/TB-UBND ngày 24/4/2024, 252/TB-UBND ngày 01/4/2024, 19/TB-UBND ngày 22/01/2024,... Bên cạnh đó Tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường chưa chủ động xây dựng kế hoạch kiểm kê, kiểm đếm, lập phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư dẫn đến bị động, nhất là thu hồi và tái định cư đất ở, làm cho công tác phê duyệt phương án, chi trả, vận động của địa phương chậm trễ so với mốc thời gian quy định. Cụ thể:

+ Trung tâm phát triển quỹ đất tỉnh chưa lập phương án tái định cư cho hộ ông Võ Hữu Lý, phường Phổ Ninh (giao nhiều thế hệ) dẫn đến chưa đủ điều kiện để cưỡng chế theo quy định; Báo cáo thiếu chính xác về số hộ còn lại chưa nhận tiền bàn giao mặt bằng đối với 04 hộ làm nhà trên đất nông nghiệp ở phường Phổ Ninh dẫn đến UBND thị xã không nắm thông tin để chỉ đạo ngay từ đầu; các trường hợp này đến nay Trung tâm phát triển quỹ đất tỉnh vẫn chưa hoàn thiện hồ sơ trình cưỡng chế thu hồi đất.

+ Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng và Phát triển quỹ đất thị xã chưa lập phương án tái định cư cho ông Hồ Chí Đông, vợ là bà Huỳnh Thị Bích Phượng và

ông Võ Văn Thành, vợ là bà Hoàng Thị Yến, xã Phô Phong, dẫn đến chưa đủ điều kiện để cưỡng chế theo quy định.

- Ban Quản lý dự án 2 - Bộ Giao thông vận tải giải quyết kiến nghị của các cơ quan, đơn vị, địa phương đôi lúc chưa kịp thời; chậm bàn giao mốc giới, chưa kịp thời phối hợp, có ý kiến đối với những kiến nghị của địa phương, tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường đã được Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng các công trình Giao thông tỉnh tổng hợp hợp đề nghị có ý kiến.

III. Trách nhiệm, đề xuất

1. Trách nhiệm

a) Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng các công trình Giao thông tỉnh

Với vai trò là Chủ đầu tư Tiểu dự án đã chậm chỉ đạo, đôn đốc các Tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường trong việc lập phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư dẫn đến hiện nay phương án tái định cư một số trường hợp chưa được thực hiện; chậm chuyển tiền đối với các phương án đã được UBND thị xã phê duyệt nên việc chi trả cho hộ dân chậm dẫn đến người dân chưa đồng ý tháo dỡ nhà cửa, vật kiến trúc để bàn giao mặt bằng (đến nay vẫn chưa chuyển tiền cho các Tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường). Trong quá trình thực hiện nhiệm vụ chưa chủ động báo cáo và đề xuất đối với các trường hợp vướng mắc, nhất là các trường hợp cần cưỡng chế thu hồi đất, hỗ trợ thi công.

b) Tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường (Trung tâm Phát triển quỹ đất tỉnh, Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng và Phát triển quỹ đất thị xã)

Việc chậm trễ tiến độ nêu trên trách nhiệm chính thuộc về các Tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường trong việc xác lập, trình phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư đến UBND thị xã quá chậm; lập thiếu sót các công trình, vật kiến trúc của hộ dân dẫn đến phải điều chỉnh phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư và chưa hoàn thành lập phương án tái định cư đối với các trường hợp thuộc diện phải tái định cư, mặc dù UBND thị xã liên tục tổ chức họp trực báo (có thời điểm tổ chức trực báo hằng tuần) để chỉ đạo, đôn đốc, tháo gỡ những khó khăn, kiến nghị do các Tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường đề xuất, tuy nhiên tiến độ vẫn không đảm bảo.

c) Ban Quản lý dự án 2 - Bộ Giao thông vận tải: Với vai trò Chủ đầu tư dự án đã chậm bàn giao mốc giới, hồ sơ giải phóng mặt bằng cho địa phương, chưa kịp thời có ý kiến bằng văn bản thuộc thẩm quyền đối với kiến nghị của Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng các công trình Giao thông tỉnh liên quan đến kiến nghị của người dân về việc bổ sung đường gom dân sinh cho các thửa đất ở bị cắt xén, xác định lại ranh mốc giới dự án do đơn vị thi công vượt mốc giới...

d) UBND thị xã

UBND thị xã xác định công tác giải phóng mặt bằng của Dự án là nhiệm vụ chính trị quan trọng nên ngay từ đầu đã tập trung cả hệ thống chính trị cùng vào cuộc để triển khai thực hiện và kết quả đạt được đã bàn giao 99,53% diện tích quy

hoạch, còn lại 0,47% chưa đạt theo tiến độ. Tuy nhiên, với những lý do khách quan và chủ quan nêu trên dẫn đến không đạt tiến độ theo mốc thời gian của Chính phủ và UBND tỉnh là đến ngày 30/4/2024 phải bàn giao 100% diện tích. UBND thị xã Đức Phổ nghiêm túc rút kinh nghiệm trong công tác chỉ đạo, điều hành làm chậm tiến độ chung của UBND tỉnh theo chỉ đạo của Chính phủ.

2. Đề xuất UBND tỉnh: Kính đề nghị UBND tỉnh quan tâm, có ý kiến đối với các nội dung:

a) Hiện nay Quyết định số 16/2023/QĐ-UBND ngày 27/4/2023 của UBND tỉnh Quảng Ngãi sửa đổi Điều 23 của Quyết định số 75/2021/QĐ-UBND ngày 14/12/2021 đã được UBND tỉnh bãi bỏ tại Quyết định số 13/2024/QĐ-UBND ngày 18/3/2024 và Điều 23 của của Quyết định số 75/2021/QĐ-UBND đã hết hiệu lực theo Quyết định số 134/QĐ-UBND ngày 24/01/2024 của UBND tỉnh Quảng Ngãi.

Đề nghị UBND tỉnh chỉ đạo các sở ngành hướng dẫn thực hiện nội dung xác định "*Giá đất ở tính tiền sử dụng đất khi Nhà nước bố trí đất tái định cư, giao đất tái định cư*" để các Tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường và các đơn vị có liên quan có cơ sở trình phương án giá đất.

b) Chỉ đạo các Sở: Tài nguyên và Môi trường, Xây dựng, Tư pháp, Thanh tra tỉnh có ý kiến hướng dẫn đối với các trường hợp khó khăn, vướng mắc của UBND thị xã tại Báo cáo số 97/BC-UBND ngày 28/3/2024 (đã gửi UBND tỉnh và các sở ngành); đồng thời thành lập tổ công tác của tỉnh để hỗ trợ cho địa phương giải quyết các vướng mắc.

c) Chỉ đạo Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng các công trình Giao thông tỉnh: Tăng cường trách nhiệm của Chủ đầu tư Dự án, chỉ đạo các đơn vị làm nhiệm vụ bồi thường phối hợp với UBND các xã, phường trong công tác tuyên truyền, vận động và lập hồ sơ cưỡng chế thu hồi đất đối với các trường hợp không nhận tiền bồi thường, hỗ trợ và bàn giao mặt bằng theo quy định; Kịp thời phối hợp với UBND thị xã và các cơ quan, đơn vị liên quan để giải quyết các vướng mắc phát sinh trong quá trình thực hiện nhiệm vụ.

d) UBND tỉnh có ý kiến đề nghị Ban Quản lý dự án 2

Chỉ đạo các nhà thầu thi công tích cực, chủ động phối hợp với chính quyền địa phương trong quá trình thực hiện các hạng mục. Phối hợp với các cơ quan, đơn vị, địa phương tiếp nhận, quản lý mặt bằng đã bàn giao, không để xảy ra tình trạng người dân tái lấn chiếm đất; chịu hoàn toàn trách nhiệm nếu để xảy ra tình trạng tái lấn chiếm đất đã được Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng các công trình Giao thông tỉnh bàn giao cho Ban Quản lý dự án 2; Tổ chức làm việc với các nhà thầu thi công để quán triệt nội dung cam kết hoàn trả mặt bằng các tuyến đường phục vụ thi công.

Đối với phần diện tích tuyến chính, hiện nay, phần khối lượng công việc còn lại chưa hoàn thành công tác giải phóng mặt bằng chủ yếu là phần diện tích nhà ở của các hộ dân, các trường hợp này đa số đã được chính quyền địa phương tổ chức vận động, đối thoại nhiều lần nhưng vẫn chưa thống nhất, dự kiến phải áp

dụng biện pháp cưỡng chế thu hồi đất mới có thể thực hiện thu hồi đất và bàn giao mặt bằng cho Dự án. Vì vậy, để đảm bảo công tác cưỡng chế thu hồi đất theo đúng quy trình và thời gian theo quy định, kính đề nghị UBND tỉnh xem xét, thống nhất mốc thời gian hoàn thành thủ tục cưỡng chế thu hồi đất đối với các trường hợp này trước ngày **30/6/2024**.

UBND thị xã Đức Phổ kính báo cáo./.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh;
- TT Thị ủy, TT HĐND thị xã;
- CT, các PCT UBND thị xã;
- Ban Dân vận Thị ủy;
- Các cơ quan, đơn vị thuộc UBND thị xã;
- UBND các xã, phường liên quan;
- Đ/c Phan Công Bình (*UVBTV Tỉnh ủy, Giám đốc Công an tỉnh, phụ trách thị xã Đức Phổ*);
- Thành viên Ban Chỉ đạo thị xã,
- VP HĐND&UBND TX: C, PC, CV_{lvthuan};
- Lưu: VT, PTN&MT.

CHỦ TỊCH

Bùi Văn Lý